ספרא — פרק י

[א] "והעריכו הכהן בין טוב ובין רע" – אין פודין את ההקדשות אכסרה. "כאשר יעריך אתו הכהן כן יקום": הבעלים אומרים בעשרים וכל אדם בעשרים – הבעלים קודמים מפני שהם מוסיפים חמישית. אמר אחד "הרי הוא שלי בעשרים ואחד" – הבעלים נותנים עשרים ושש. "עשרים ושנים" – הבעלים נותנים עשרים ושבע. "עשרים ושלש" – הבעלים נותנים עשרים ושמונה. "עשרים וארבע" – הבעלים נותנים עשרים ותשע. "עשרים וחמש" – הבעלים נותנים שלשים, שאין מוסיפים חמישית על עלויו של זה. אמר אחד "הרי הוא שלי בעשרים ושש" – אם רצו הבעלים ליתן שלשים ואחד ודינר, הבעלים קודמים; ואם לאו, אומרים לו "הגעתיך".

[ב] "ואם המקדיש יגאל" – לרבות את האשה. "ואם המקדיש יגאל" – לרבות את היורש. "ויסף חמישית כסף ערכך עליו והיה לו" – אם נתן את הכסף, הרי הוא שלו; ואם לאו, אינו שלו.

[ג] 'שדה אחוזתו' (ויקרא כז, טז) – אין לי אלא שדה אחוזתו מאביו; שדה אחוזתו מאמו מנין? תלמוד לומר "יקדיש איש". "והיה ערכך לפי זרעו" – ולא לפי גידוליו. "זֶרַע חֹמֶר שְׂעֹרִים בַּחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כָּסֶף" – הרי זו גזרת מלך. אחד המקדיש בחולת המחוז ואחד המקדיש בפרדיסות סבסטי – נותן בזרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף.

[ד] מנין שאין אדם רשאי להקדיש שדהו בשנת היובל ואם הקדישה תהא מקודשת? תלמוד לומר "ואם משנת היובל יקדיש שדהו". ("שדהו" (ויקרא כז, יז) מה תלמוד לומר? מנין אתה אומר היו שם נקעים עמוקים עשרה טפחים או סלעים גבוהים עשרה טפחים אין נמדדים עמה? תלמוד לומר "שדהו")

[ה] "כערכך יקום" – נותן ארבעים ותשע סלעים וארבעים ותשע פונדיונות. מה טיבו של פונדיון זה? קולבון לפרוטרוט.

[ו] "...אחר היובל" – סמוך ליובל. מופלג מן היובל מנין? תלמוד לומר "ואם אחר היובל יקדיש שדהו..." "שדהו" (ויקרא כז, יח) מה תלמוד לומר? מנין אתה אומר היו שם נקעים נמוכים עשרה טפחים או סלעים גבוהים עשרה טפחים הרי אינם נמדדים עמה? תלמוד לומר "שדהו".

[ז] מנין שאין מקדישין לפני היובל פחות משתי שנים ולא גואלים לאחר היובל פחות משנה? תלמוד לומר "וְחִשַּׁב לוֹ הַכֹּהֵן אֶת הַכֶּסֶף עַל פִּי הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת ".

[ח] מנין שאין מחשבים את החדשים להקדש אבל הקדש מחשב חדשים? תלמוד לומר "וְחִשַּׁב לוֹ הַכֹּהֵן אֶת הַכֶּסֶף עַל פִּי הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת".

[ט] ומנין שאם אמר "הריני נותן דבר שנה בשנה", אין שומעין לו אלא נותן את כולם כאחד? תלמוד לומר "וְחִשַּׁב לוֹ הַכֹּהֵן אֶת הַכֶּסֶף עַל פִּי הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת".

[י] "שנים הנותרת" – שנים הוא מחשב ואין מחשב חדשים. ומנין אם רצה הקדש לעשות חדשים שנה יעשה? תלמוד לומר "וחשב". "עד שנת היובל" – שלא יכנס בה כלום. "ונגרע מערכך" – אף מן ההקדש; שאם אכלה ההקדש שנה או שתים לפני היובל או לא אכלה אלא שהיתה לפניו – מנכה סלע ופונדיון בכל שנה ושנה.

[יא] "ואם גאל יגאל" – לרבות את האשה. "ואם גאל יגאל" – לרבות את היורש. 'שדה' (ויקרא כז, יט) מה תלמוד לומר? שיכול, אין לי אלא המקדיש בית כור בענין הזה; הקדיש בית לתך, בית סאה, בית קב מנין? תלמוד לומר "השדה". "ויסף חמשית כסף ערכך עליו וקם" – אם נתן את הכסף הרי שלו ואם לאו אינה שלו.

[יב] "ואם לא יגאל את השדה" – הבעלים. "ואם מכר את השדה" – הגזבר. "לאחר" – ולא לבנו. או "לאחר" – ולא לאחיו? כשהוא אומר "לאיש" – לרבות (ס"א להוציא) את האח. ומה ראית לרבות את הבן ולהוציא את האח? אחר שריבה הכתוב, מיעט! מרבה אני את הבן שהוא קם תחת אביו לייעוד ולעבד עברי, ומוציא אני את האח שאינו קם תחת אחיו ליעידה ולעבד עברי.

[יג] "לא יגאל עוד" – יכול לא יקחנה מיד הגזבר ותהיה לפניו כשדה מקנה? תלמוד לומר "לא יגאל עוד" – לכמות שהוא אינה נגאלת אבל לוקחה הוא מיד הגזבר ותהיה לפניו כשדה מקנה.